

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 41 din 19.02.2025

Dosar nr. 886/2022

Petiția nr. 8732/29.11.2022

Petentă:

Reclamat: Inspectoratul de Poliție Județean Neamț

Obiect: petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare la locul de muncă aplicată asupra sa în perioada cercetării disciplinare.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Inspectoratul de Poliție Județean Neamț, cu sediul în Mun. Piatra Neamț, B-dul Traian nr. 31B, Jud. Neamț

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 369/17.01.2023 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 369/17.01.2023 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 17.02.2023 (filele 26-29 la dosar).

5. S-a solicitat petentului completarea petiției cu depunerea probatoriului pe care se sprijină petiția, precum și indicarea criteriului de discriminare în baza căruia s-a săvârșit presupusa faptă de discriminare. Totodată, s-a adus la cunoștința petentului că, față de obiectul petiției care se referă la anumite fapte care ar putea fi de natură penală, respectiv fapte care întrunesc elementele unor posibile abuzuri săvârșite de persoanele implicate în cercetarea penală, precum și orice alte aspecte care întrunesc elementele unor fapte penale, Colegiul director a invocat, din oficiu, excepția de neкомпetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (filele 26-27 la dosar).

6. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere însoțit de înscrisuri, la data de 06.02.2023 (filele 30-43 la dosar).

7. Prin adresa nr. 1725/03.03.2023, s-a comunicat petentului un exemplar al punctului de vedere transmis de partea reclamată la dosar, racordându-i-se un termen pentru depunerea de concluzii scrise (fila 44 la dosar).

8. Petentul nu a mai comunicat un punct de vedere, note/concluzii scrise sau alte înscrisuri la dosar, în termenul acordat.

9. Partea reclamată a comunicat o completare la punctul de vedere, însoțită de un set de înscrisuri (filele 45-114 la dosar).

10. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

11. Petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că asupra lui s-au petrecut unele fapte posibil discriminatorii, în opinia lui fiind considerate contrare principiilor democratice.

12. Se arată că petentul a fost sancționat disciplinar cu trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut, respectiv agent 3 prin dispoziția șefului IPJ Neamț din 13.09.2022 ramasă definitivă prin decizia Inspectorului general al Poliției Române din 31.10.2022. Prin ofițerul desemnat cu cercetarea prealabilă privind comiterea abaterii disciplinare de neglijență, manifestată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici, s-a reproșat petentului că nu a materializat avertismentele verbale, aplicate în anul 2021, în procese verbale scrise și că astfel, acesta s-ar face vinovat de neglijență în serviciu.

13. Petentul apreciază că atât șeful IPJ Neamț, căruia i s-au adus la cunoștință abuzurile ofițerului desemnat cu cercetarea, acesta sesizând consiliul de disciplină, cât și ofițerul desemnat cu cercetarea, care, în ciuda faptului că i s-a demonstrat că nu a fost comisă nicio abatere disciplinară și că avertismentele verbale au fost corect aplicate, dovedesc în continuare o gravă încălcare a legii.

14. Petentul consideră că întreaga cercetare prealabilă a fost făcută cu încălcarea legislației în domeniu deoarece șeful IPJ Neamț a urmărit sancționarea lui pentru că a îndrăznit să reclame abuzuri și încălcări ale legii comise de acesta, iar aplicarea unei sancțiuni mai grave, prin nerespectarea legii, s-a făcut fără să se țină cont de faptul că nu a fost cauzat niciun prejudiciu, aceasta creându-i mari neajunsuri pe linie profesională. Cercetarea disciplinară a fost dispusă în mod tendențios iar ofițerul de poliție, pe parcursul cercetării prealabile, a dovedit o atitudine ostilă refuzând vehement să administreze probe care dovedesc nevinovăția petentului din prezenta cauză, respingând susținerile lui. Petentul a cerut puncte de vedere de la alte inspectorate de poliție, de la Academia de Poliție, de la Școala de agenți de poliție "Vasile Lascăr", chiar și de la Inspectoratul General al Poliției Române pentru a arăta că legea prevede ca sancțiune principală avertismentul, care poate fi verbal sau scris.

15. Petentul arată că membrii Consiliului de disciplină au dovedit lipsă de profesionalism când au refuzat să solicite ca ofițerul desemnat să fie cercetat disciplinar deoarece au descoperit că avertismentul verbal este sancțiune principală și trebuie menționat în raportul de activitate, aceștia menționând în încheierea Consiliului că deși polițistul a aplicat avertismente verbale, acesta nu a aplicat amenzi sau avertismente scrise.

16. Se arată că ofițerul desemnat cu efectuarea cercetării prealabile nu are în fișa postului atribuții cu privire la desfășurarea unei astfel de activități, sens în care se constată că nu este suficientă doar desemnarea unui polițist care să dețină calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, sau care are studii juridice și, de regulă, este cel puțin egal în grad sau în funcție cu polițistul cercetat, condiția primordială fiind aceea ca ofițerul/polițistul desemnat să aibă prevăzută în fișa postului atribuții privind efectuarea cercetării prealabile, nefiind suficient ca desemnarea acestuia să se realizeze prin dispoziția Șefului IPJ Neamț. Ori, în această situație, ofițerul desemnat nu putea efectua cercetarea prealabilă doar în baza prevederilor art. 59 alin. 3-5 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în lipsa atribuției pe această linie în fișa postului pe care îl ocupă întrucât se află sub incidența prevederilor art. 57 lit. d) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, prin depășirea atribuțiilor de serviciu. În același registru se invocă și prevederile art. 7 din OMAI nr. 182/2009 privind procedura cercetării la fața locului, care statuează că la infracțiunile din mediul rural, care intră în competența de cercetare a structurilor de ordine publică, cercetarea la fața locului, inclusiv din punct de vedere criminalistic, va fi efectuată de polițiști anume desemnați din cadrul acestor structuri, cu atribuții în fișa postului.

17. În continuarea expunerii, petentul consideră că s-a dispus în mod abuziv și discreționar cercetarea disciplinară pentru activitățile din zilele evaluate ca fiind mai slabe, după niște criterii inventate, neexistente în procedurile în domeniu. Acesta apreciază că ofițerul desemnat cu cercetarea nu a făcut niciun fel de cercetare, doar a ținut cont de raportul Biroului control intern și nu a depus nicio diligență, nu a administrat nicio probă privind nevinovăția, s-

a axat doar pe criteriile de vinovăție cuprinse în raportul lucrătorului ... deși conform legii avea obligația să administreze probe pro și contra.

18. Petentul arată că pe parcursul anului 2021 și-a îndeplinit atribuțiunile de serviciu conform prevederilor legale în vigoare iar 95% dintre rapoartele lui de activitate zilnice au fost evaluate cu calificative de Bine și Foarte Bine însă nu s-a ținut cont de această activitate, ofițerul menționând că pentru activitatea per ansamblu în anul 2021 este îndreptățit doar șeful nemijlocit să se pronunțe făcând referire la art. 26 și următoarele din Legea nr. 360/2002.

19. Petentul apreciază că ofițerul de poliție care a efectuat cercetarea nu a administrat alte probe decât cele din materialul de sesizare și nu a făcut niciun efort în a strânge probe privind nevinovăția petentului. În timpul cercetării prealabile acesta a fost înștiințat despre lipsa implicării conducerii Poliției Roman în acțiuni de prevenire a infectării polițiștilor, că agenții de poliție sunt trimiși la sesizări fără o prealabilă verificare făcută de către cei care le primesc, privind posibile riscuri de infectare, că nu sunt dotați cu mijloace de prevenție, doar cu măști, că sunt obligați să transporte cu autospecialele persoane susceptibile ca fiind infectate cu covid, că autospecialele nu sunt dezinfectate periodic și, deși avea obligația de serviciu să extindă cercetarea disciplinară și în această privință pentru identificarea celor din vina cărora polițiștii sunt supuși riscului de infectare cu covid, ofițerul de poliție a refuzat, nemotivând în niciun fel refuzul.

20. Deoarece niciun alt polițist din cadrul Poliției Roman, Biroul ordine publică, cu așa zisa activitate slabă, nu a fost cercetat și sancționat disciplinar, petentul apreciază că există clar o discriminare în raport cu altă persoană sau aceeași situație. De asemenea, s-a refuzat extinderă cercetării prealabile pentru șeful de birou, în ciuda prevederilor în domeniu.

21. În continuare, petentul evidențiază propria opinie privind efectuarea cercetării, modalitatea de interpretare a rapoartelor și a aplicării sancțiunilor. De asemenea, acesta arată care au fost probele cerute de el în cadrul activității de cercetare și modul cum a fost refuzat, solicitările lui fiind respinse. Ofițerul a refuzat să administreze proba cu înscrisuri întocmite de agentul de poliție ..., precum și cele administrate de, care a stabilit că avertismentul verbal aplicat de acest agent de poliție este unul cât se poate de legal și că aceste aspecte i-au fost comunicate petiționarului care reclamase că este nemulțumit de sancțiunea cu avertismentul verbal aplicată unei persoane cu care a fost în conflict.

22. Petentul arată că din verificarea aplicației se poate constata faptul că șeful Poliției Roman a cerut cercetarea disciplinară doar a petentului, într-un mod discreționar, discriminatoriu, în condițiile în care mai sunt și alți polițiști care nu au introdus persoane și auto pe parcursul anului 2021 iar ofițerul desemnat avea obligația, atunci când a fost înștiințat despre aceste lucruri, să cerceteze disciplinar și alți polițiști. De asemenea, Consiliul de disciplină nu a dispus suspendarea cercetării în ziua de 11.07.2022, când petentul s-a aflat în învoire plătită ci, mai mult, a întocmit și un proces-verbal în care a precizat că ofițerul desemnat nu s-a referit la obligativitatea întocmirii unui proces verbal în cazul aplicării sancțiunii avertismentului verbal, contrar celor scrise în raportul de cercetare.

23. Petentul apreciază că prin formularea din dispoziția de sancționare, șeful IPJ Neamț dă dovadă de nepricepere sau rea intenție atunci când spune că confirmă că se fac verificări deoarece legea spune că se declanșează cercetarea disciplinară pentru că nerespectarea acestui termen este abatere disciplinară. Practic, ofițerul desemnat a continuat cercetarea peste termenul stabilit fără a solicita acest lucru, fără aprobarea șefului IPJ Neamț, ilegal, cât se poate de neprocedural, sens în care toate acțiunile și actele întocmite după terenul de 60 de zile erau nule pentru fiind făcute în afara cercetării prealabile, fără aprobare.

24. În accepțiunea petentului, în dispoziția de sancționare nu este prevăzută gravitatea abaterii disciplinare, consecințele grave ori prejudiciul adus prin cele ce i se reproșează, de natură să justifice aplicarea unei sancțiuni atât de grave. Sancțiunea aplicată este foarte mare în raport cu faptul că nu s-a constatat gravitatea, consecințele și prejudiciul cauzat, care de în fapt, în opinia petentului, nu există.

25. Petentul arată că în ziua de 20.09.2022 a trimis un raport către șeful IPJ Neamț iar în ziua de 08.09.2022 a întocmit un raport pentru care nu a primit răspunsuri, acest fapt arătând cum s-a tolerat încălcarea legii de către ofițerul desemnat și Consiliul de disciplină.

Se arată că, așa cum rezultă din conținutul dispoziției de sancționare disciplinară, petentul a fost sancționat cu trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut, respectiv agent 3, prejudiciul creat fiind reducerea salariului, aspect în raport de care apreciază că sancțiunea primită nu se justifică.

26. În concluzie, petentul consideră că această măsură este profund discriminatorie și solicită să se constate fapta de discriminare.

27. În susținerea celor menționate în petiție, petentul a anexat la dosar următoarele înscrisuri: raport, dispoziția șefului inspectoratului din 13.09.2022, decizia Inspectorului general al Poliției Române, răspuns IGPR (filele 09-24 la dosar).

Susținerile părții reclamate

28. Prin punctul de vedere comunicat la dosar, partea reclamată menționează că agentul șef principal de poliție este polițist în cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Neamț, ocupând cu data de 07.12.2022 funcția de agent IV în cadrul Poliției Municipiului Piatra Neamț - Biroul Rutier, Compartimentul Mediul Urban.

29. Având în vedere că petentul învederează dispoziția șefului Inspectoratului Județean de Poliție Neamț nr. 28.417/13.09.2022, rămasă definitivă prin decizia șefului Inspectoratului General al Poliției Române nr. 12233/31.10.22, prin care a fost respinsă contestația împotriva dispoziției nr. 28.417/13.09.2022, acesta a fost sancționat cu "trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut", respectiv în funcția de agent III, prevăzută la poziția 0506/A ca urmare a săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art. 57 lit. b) din Legea nr. 360/2002, respectiv "neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege", precum și susținerea petentului că împotriva acestuia s-ar fi comis acte de discriminare, motiv pentru care solicită tragerea la răspundere a celor vinovați, reclamata solicitând introducerea în cauză a IGPR.

30. De asemenea, reclamata solicită a se dispune suspendarea analizei prezentei petiții până la soluționarea dosarelor civile nr. 4182/103/2022 și nr. 4400/103/2022, ambele aflate pe rolul Tribunalului Neamț - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, cu termen de judecată în data de 02.02.2023, respectiv în data de 16.02.2023.

Astfel, în dosarul civil nr. 4182/103/2022, Inspectoratul de Poliție Județean Neamț alături de IGPR, are calitatea de pârât în contradictoriu cu petentul din prezentul dosar. Prin cererea de chemare în judecată, se solicită suspendarea executării dispoziției șefului Inspectoratului de Poliție al Județului Neamț nr. 28.417/13.09.2022 și a deciziei șefului Inspectoratului General al Poliției Române nr. 12233/31.10.22, prin care a fost respinsă contestația împotriva dispoziției nr. 28.417/13.09.2022.

În dosarul civil nr. 4400/103/2022, Inspectoratul de Poliție Județean Neamț are calitatea de pârât în contradictoriu cu petentul din prezenta cauză. Prin cererea de chemare în judecată, acesta solicita suspendarea executării și anularea dispoziției șefului Inspectoratului de Poliție al Județului Neamț nr. 28.417/13.09.2022.

31. Cu privire la fondul cauzei, reclamata arată că prezenta petiție este identică cu aspectele consemnate în contestația formulată împotriva dispoziției șefului Inspectoratului Județean de Poliție Neamț nr. 28.417/13.09.2022, aspecte care au fost analizate de către Inspectoratul General al Poliției Române, fiind emisă dispoziția șefului Inspectoratului General al Poliției Române nr. 12233/31.10.22, precum și cu aspectele consemnate în cererile de chemare în judecată ce fac obiectul dosarelor civile nr. 4182/103/2022 și 4400/103/2022.

32. În ceea ce privește sesizarea petentului că întreaga cercetare prealabilă a fost făcută cu încălcarea legislației în domeniu, se arată că, urmare a notei-raport înaintate de către comisarul șef de poliție - împuternicitul șefului Biroului de ordine publică din cadrul Poliției

Municipiului Roman și, în consecință, șeful nemijlocit al petentului, șeful IPJ Neamț a dispus efectuarea de verificări de către Biroul Control Intern, materializate în Raportul cu rezultatul verificărilor nr. 227.516/26.11.2021, și, ulterior, prin dispoziția nr. 353.804/ 08.12.2021, declanșarea cercetării prealabile față de petent și desemnarea comisarului șef de poliție pentru efectuarea cercetării prealabile a faptelor ce pot constitui abateri disciplinare.

33. În ceea ce privește desemnarea comisarului șef pentru efectuarea cercetării prealabile a agentului șef de poliție, se precizează că aceasta s-a făcut cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 59 alin. (3) - (5) din Legea nr. 360 /2002 privind Statutul polițistului, iar singura mențiune cuprinsă de actul normativ legată de atribuțiile prevăzute în fișa postului este aceea de a exclude polițistul care îndeplinește atribuții de consilier juridic. Aspectele sesizate au fost verificate și de Consiliul de disciplină desemnat pentru analiza juridică și profesională a abaterii disciplinare reținute în sarcina petentului, cu ocazia raportului depus de polițistul cercetat, așa cum reiese din conținutul procesului-verbal nr. 27.751/11.07.2022, adus la cunoștința polițistului la data de 08.09.2022. Cu aceeași ocazie, a fost pusă în discuție și atitudinea ostilă a ofițerului desemnat, care a refuzat să administreze probe care să demonstreze nevinovăția agentului, Consiliul de disciplină stabilind faptul că acesta a respectat dispozițiile *Procedurii de sistem privind modul de efectuare a cercetării prealabile a polițiștilor din cadrul Poliției Române PS - IGPR - DCI-05*, că ofițerul nu a refuzat să administreze probe, ci a respins administrarea unora dintre probele solicitate apreciind că au fost administrate suficiente probe și că unele dintre probele solicitate de polițistul cercetat nu erau utile, pertinente și concludente în soluționarea cauzei, iar unele dintre audieri nu se justificau, declarațiile antamate neavând relevanță față de perioada care face obiectul cercetării prealabile.

34. În ceea ce privește încălcarea principiului profesionalismului de către ofițerul desemnat, se arată că și Consiliul de disciplină a menționat în conținutul procesului-verbal faptul că ofițerul poliție a respectat dispozițiile Procedurii. De asemenea, Consiliul de disciplină a stabilit că, în cuprinsul raportului de cercetare prealabilă, ofițerul desemnat a reținut faptul că susținerile agentului privind materializarea sancțiunilor contravenționale prin menționarea lor în rapoartele de activitate nu pot fi primite, întrucât contravin prevederilor legale care reglementează modalitatea de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii contravenționale, din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

35. Analizând toate aspectele, Consiliul de disciplină întrunit, a constatat faptul că avertismentul verbal este o sancțiune prevăzută de OG nr. 2/2001, putând fi cuantificată în cadrul rapoartelor de activitate, însă pe parcursul unei perioade de 8 luni de zile, petentul a aplicat ca sancțiuni contravenționale doar avertismente, aspect ce denotă lipsă de implicare din partea agentului în desfășurarea activităților de serviciu și în îndeplinirea atribuțiilor din fișa postului. Având în vedere prevederile art. 7 alin. (2) și (3) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, prin raportare la situația operativă de la subunitatea de poliție din care face parte petentul, unde se înregistrează o multitudine de fapte antisociale, o abordare superficială a activităților de prevenție a acestora nu ar fi în beneficiul muncii de poliție. O astfel de abordare conduce atât la încurajarea comportamentelor antisociale, cât și la crearea unor disfuncționalități în mediul organizațional intern, precum și în rândul colegilor polițistului cercetat.

36. În ceea ce privește susținerile petentului privind modul abuziv și discreționar în care s-a dispus cercetarea sa prealabilă pentru activitățile din zilele evaluate ca fiind mai slabe și că indicatorii de performanță sunt verificați o dată pe an, când polițistul primește un calificativ, precum și susținerea că ofițerul desemnat nu a făcut nici un fel de cercetare, ci doar a ținut cont de raportul BCI și că cea mai mare parte a rapoartelor sale de activitate zilnică a fost evaluată cu calificative de „Bine” și „Foarte bine”, reclamata arată că urmare a notei-raport întocmite de către comisarul șef de poliție - împuternicit șeful Biroului de ordine publică, din cadrul Poliției municipiului Roman, șeful IPJ Neamț a dispus efectuarea de verificări de către, materializate în Raportul cu rezultatul verificărilor nr. 227.516/26.11.2021, și, ulterior,

prin Dispoziția nr. 353.804/08.12.2021, declanșarea cercetării prealabile față de reclamant și desemnarea comisarului șef de poliție pentru efectuarea cercetării prealabile a faptelor ce pot constitui abateri disciplinare.

37.În ceea ce privește verificarea indicatorilor de performanță cu ocazia evaluării anuale a activității polițiștilor, conform art. 26 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, se arată că, în speța de față, nu sunt incidente prevederile legale referitoare la evaluarea anuală de serviciu. Conform mențiunilor din fișa postului, comisarul șef de poliție avea trasate sarcini de control și de evaluare asupra activității subordonaților, privind modul de executare a atribuțiilor de serviciu și de evaluare a rapoartelor de activitate, precum și de răspundere cu privire la implementarea operativă a acestora în bazele de date existente (SNRI). În acest sens, comisarul șef de poliție a procedat la evaluarea rapoartelor de activitate întocmite de către toate patrurile de ordine și siguranță publică din cadrul Biroului de ordine publică de la Poliția Municipiului Roman, prin raportare și la dispozițiile rezolutive/constataive scrise de către conducerea subunității în cazul rapoartelor de activitate întocmite de patrurile de poliție la ieșirea din schimb, care atestau o slabă activitate a lucrătorilor de poliție în timpul programului normal de muncă. Prin urmare, comisarul șef de poliție a constatat că mai multe rapoarte de activitate ale unor patruri de ordine și siguranță publică, din care făcea parte și petentul, prezentau o activitate precară, existând astfel posibilitatea ca la finalul anului 2021 să nu fie atinși indicatorii de performanță cuprinși în dispoziția Direcției de ordine publică din 29.12.2020 și considerând astfel că petentul, prin comportamentul profesional materializat în rapoartele de activitate, a manifestat neglijență în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege.

38.În ceea ce privește activitatea desfășurată de petent în perioada menționată, s-a constatat faptul că au existat servicii, la finalul cărora acesta a întocmit rapoarte de activitate în cuprinsul cărora nu a menționat nicio activitate concretă desfășurată sau a menționat un minim de activități, existând astfel indicii că petentul nu și-a îndeplinit corespunzător atribuțiile de serviciu în zilele respective. Analizând rapoartele de activitate din zilele în care petentul a fost planificat în patrulă mixtă cu un jandarm, din cuprinsul cărora se poate analiza exclusiv activitatea desfășurată de polițist, se constată faptul că în marea majoritate a situațiilor activitatea sa nu s-a circumscris îndeplinirii atribuțiilor din fișa postului și a indicatorilor de performanță prevăzuți în Dispoziția DOP din 29.12.2020, rezumându-se doar la efectuarea unei activități de patrulare pe raza de competență. Raportat la calificativele obținute de reclamant în ultimii 5 ani, se poate constata că rezultatele acestuia nu au fost dintre cele mai bune (în perioada 2016-2020 a fost apreciat cu calificativul „Bine”, iar în anul 2021 cu calificativul „Satisfăcător”).

39.Referitor la susținerile petentului cum că implementarea în SNRI a activităților trecute în rapoarte era sarcină trecută în fișa postului unui alt polițist, reclamata arată că, în conformitate cu art. 1 alin. (1) din Dispoziția LGPR nr. 30/2018 privind stabilirea unor măsuri de natură organizatorică, unitare la nivelul Poliției Române, referitoare la utilizarea modulelor sistemului informatic SNRI/SEIMD, *„implementarea datelor în SNRI/SIMD, modulele Legitimare, Verificări auto și Semnalare se realizează potrivit competențelor și responsabilităților stabilite de șefii de unități”*. Pentru reclamant, această atribuție a fost menționată în fișa postului nr. 350360/27.05.2019, aferentă poziției 491 din statul de organizare al IPJ Neamț, ocupată de reclamant și semnată de acesta în data de 27.06.2019, la rubrica D. Descrierea sarcinilor, îndatoririlor și responsabilităților, fiind prevăzută ca *sarcină și îndatorire zilnică*, introducerea în aplicația SNRI a activităților desfășurate zilnic (persoane legitimize, autovehicule verificate/controlate, fișe de intervenție, raportul de activitate, sancțiuni aplicate).

40.Conducerea Biroului de Ordine publică și a Poliției Municipiului Roman a stabilit ca implementarea datelor menționate mai sus în aplicația SNRI să se realizeze de către fiecare lucrător, atribuție ce a fost menționată în fișa postului fiecărui lucrător. Prin adresa din 11.04.2022 a Biroului de analiză a informațiilor Neamț, se confirmă faptul că petentul nu figurează cu implementări privind persoane legitimize și autovehicule verificate în aplicația

SEIMD/SNR în perioada februarie-septembrie 2021, astfel că, prin neintroducerea în aplicația SNRI a persoanelor legitimate și a autovehiculelor verificate, se constată faptul că petentul nu și-a îndeplinit una dintre atribuțiile menționate în fișa postului.

Atât ofițerul desemnat, cât și Consiliul de disciplină au stabilit, în urma verificărilor efectuate, că într-adevăr exista o notă-anexă la fișa postului pentru polițistul menționat de petent, care conținea sarcina de implementare în SNRI a rapoartelor de activitate și a fișelor de intervenție la evenimente, nefiind specificat, însă, dacă activitatea se face la nivelul întregului birou sau doar pentru o parte din documentele menționate. În acest context, existența notei-anexă cu sarcini suplimentare la fișa postului agentului șef principal de poliție ..., înregistrată cu nr. 348.628/03.01.2019, nu este de natură să justifice lipsa introducerii în SNRI a persoanelor legitimate și a autovehiculelor verificate în teren de polițistul cercetat în perioada care face obiectul cercetării prealabile.

41. Reclamata arată că petentul, susținând că nu a existat obiectivitate în cadrul cercetării prealabile efectuate de comisar șef de poliție, în cursul cercetării prealabile a formulat cerere de recuzare a comisarului șef, motivând faptul că acesta a mai făcut parte și din alte comisii, de cercetare având ca obiect activitatea sa, existând riscul de a nu fi obiectiv. În acest sens, având în vedere prevederile art. 17 coroborat cu prevederile art. 18 alin. (2) din HG nr. 725/2015 privind stabilirea morelor de aplicare a cap. IV din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, referitoare la acordarea recompenselor și răspunderea disciplinară a polițiștilor, s-a apreciat că nu a existat o incompatibilitate dintre cele prevăzute de legislația în vigoare și acest fapt nu a fost de natură să atragă lipsa de obiectivitate a ofițerului desemnat cu efectuarea cercetării.

42. Petentul a invocat faptul că ofițerul desemnat nu a extins cercetarea disciplinară și cu privire la alte aspecte semnalate pe parcursul cercetării prealabile însă aspectele semnalate de acesta cu privire la lipsa de implicare a conducerii Poliției municipiului Roman în activitatea întreprinsă pentru gestionarea situațiilor generate de pandemia Covid19, mențiunile *ilegale* operate pe rapoartele sale de activitate, precum și extinderea cercetării prealabile și cu privire la șeful biroului nu au făcut obiectul cercetării prealabile și, prin urmare, excedau cadrului pentru care a fost instituită cercetarea prealabilă, astfel încât nu sunt de natură să justifice lipsa implicării petentului în atingerea indicatorilor de performanță, neîndeplinirea ori îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu trecute în fișa postului.

43. Cu privire la afirmațiile petentului cum că proiectul de raport a fost întocmit fără a-i fi aduse la cunoștință totalitatea activităților întreprinse și a înscrisurilor care se află la dosar, reclamata consideră că susținerile acestuia sunt nefondate deoarece i s-a garantat polițistului dreptul la apărare, fiind respectată procedura cercetării prealabile. Petentul, care nu este pentru prima dată parte într-un dosar de cercetare prealabilă, a uzat de acest drept al său, la dosarul de cercetare existând rapoartele agentului de poliție prin care a solicitat studierea întregului dosar de cercetare, respectiv cererea urmată de procesul-verbal de asigurare a accesului la actele cercetării din 18.01.2022 și cererea urmată de procesul-verbal de asigurare a accesului la actele cercetării din 19.04.2022.

Se arată că la dosarul de cercetare prealabilă se regăsesc două cereri ale petentului, transmise prin mail și adresate comisarului șef de poliție, cele două rapoarte conținând precizările petentului cu privire la proiectele de raport de cercetare prealabilă prezentate de către ofițerul desemnat și, prin urmare, solicitările acestuia cu privire la administrarea de probe, unele dintre ele regăsindu-se în ambele rapoarte.

44. Reclamata arată că la nivelul IPJ Neamț, prin DSI nr. 354.241/17.12.2021 a fost constituit un colectiv de polițiști în conformitate cu prevederile art. 62³ din Legea nr. 360/2002, din care sunt desemnați, pentru fiecare caz în parte, membrii Consiliului de disciplină, aceștia făcând parte din colectivul constituit în acest sens.

45. În continuarea expunerii, reclamata arată că, în baza notei-raport nr. 267.391/ 07.10.2021 întocmită de comisarul șef de poliție, semnată de șeful biroului și de șeful Poliției municipiului Roman spre competență soluționare șefului IPJ Neamț, a fost dispusă efectuarea de verificări

de către lucrătorii BCI din cadrul IPJ Neamț. Raportul cu rezultatul verificărilor a constituit actul care a stat la baza declanșării procedurii disciplinare și astfel, prin dispoziția nr. 353.804/08.12.2021, persoana în drept a dispus declanșarea cercetării prealabile față de agentul de poliție și desemnarea comisarului șef de poliție pentru efectuarea cercetării prealabile a faptelor ce pot constitui abateri disciplinare. În consecință, declanșarea cercetării prealabile a petentului s-a făcut cu respectarea prevederilor legale, în speță Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, HG nr. 725/2015 privind stabilirea normelor de aplicare a cap. IV din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, referitoare la acordarea recompenselor și răspunderea disciplinară a polițiștilor, precum și a Procedurii de sistem, aspect constatat și de Consiliul de disciplină conform procesului-verbal de ședință din 11.07.2022.

46. În ceea ce privește susținerile petentului cu privire la rezultatele activității sale profesionale, se arată că datele cu privire la activitatea desfășurată de agentul de poliție sunt concludente pentru activitatea defectuoasă a petentului în realizarea celor doi indicatori, confirmând neexecutarea unora dintre atribuțiile de serviciu în timpul activității din perioada care face obiectul dosarului de cercetare. În ceea ce privește evaluarea per ansamblu a activității desfășurată de polițist în anul 2021, această evaluare excedă prezentului cadru, în conformitate cu prevederile art. 26 și urm. din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, fiind un atribut exclusiv al șefului nemijlocit.

47. Referitor la suspendarea activității Consiliului de disciplină din data de 11.07.2022, când petentul se afla în învoire plătită, reclamata arată că la acea dată petentul era planificat în serviciu în schimbul I, dar acesta nu s-a prezentat la serviciu, solicitând prin email acordarea unei zile de învoire plătită. Cererea de acordare a zilei de învoire a fost în data de 11.07.2022, ora 10:01 AM, oră la care petentul trebuia să fie deja în dispozitivul de patrulare. Solicitarea acestuia a fost aprobată de conducerea inspectoratului în baza raportului nr. 18.066/13.07.2022 întocmit de Serviciul resurse umane, rezoluția fiind comunicată petentului prin adresa nr. 18.067/13.07.2022, transmisă pe adresa de corespondență la data de 13.07.2022, ora 11:20 AM. În acest sens pe numele petentului a fost emisă citația cu nr. 27744/07.07.2022 pentru data de 11.07.2022, care, conform dovezii înaintate i-a fost înmănată la data de 12.07.2022, acesta nefiind prezent în fața consiliului la data la care a fost citat din motive ce nu sunt imputabile activității Consiliului de disciplină. La data de 11.07.2022, Consiliul de disciplină și-a continuat activitatea în lipsa petentului, neavând știință despre faptul că acesta se afla în învoire plătită, însă singura activitate desfășurată a fost cea de evaluare a probelor solicitate prin raportul transmis de către reclamant, activitate care nu impunea prezența polițistului cercetat. Dacă petentul ar fi fost de bună credință, ar fi adus la cunoștința consiliului faptul că în acea zi nu va fi prezent la serviciu, întrucât este în învoire plătită și procedura ar fi putut fi suspendată. Reclamata apreciază că inclusiv modul de solicitare a învoirii dovedește reaua credință a polițistului, care avea posibilitatea să se prezinte personal la intrarea în schimb și să solicite, la acel moment, acordarea învoirii și nu prin email, la 4 ore de la momentul în care trebuia să intre în serviciu, și să aducă la cunoștință imposibilitatea executării acestuia.

48. Referitor la susținerea petentului legată de conținutul dispoziției de sancționare, reclamata precizează că, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (5) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, sancțiunea disciplinară s-a dispus prin actul administrativ al șefului Inspectoratului de Poliție al Județului Neamț, respectiv prin Dispoziția nr. 28.417/13.09.2022, legislația stabilind conținutul actului administrativ de sancționare. În ceea ce privește efectele unei sancțiuni disciplinare, în legătură cu suspendarea titlului de specialist de clasă la care face referire petentul, se arată că, în cazul petentului s-a constatat că, urmare a acordării calificativului „satisfăcător” cu ocazia evaluării anuale a polițistului pentru activitatea desfășurată în cursul anului 2021, în conformitate cu Ordinul MAL nr. S/184/2020, cu data de 01.01.2022, i-a fost retras titlul de specialist de clasă.

49. Cu privire la indicarea formei de vinovăție reținută în sarcina agentului de poliție de către ofițerul desemnat cu efectuarea cercetării prealabile sau de către membrii Consiliului de disciplină, reclamata apreciază că efectuarea cercetării prealabile a polițiștilor din cadrul Poliției Române impune doar constatarea existenței/inexistenței vinovăției la săvârșirea faptei, în nici un caz forma acesteia, intenție sau culpă, aspecte care nu influențează, de altfel, existența/inexistența abaterii disciplinare. Astfel, indiferent dacă fapta ar fi fost săvârșită cu intenție sau culpă, aceasta ar fi existat și ar fi rămas în sarcina celui care a săvârșit-o. Chiar și procedura de lucru invocată de agentul de poliție, prevede la pct. 5.2.9 alin. 4 lit. d, inserarea în cuprinsul proiectului raportului de cercetare prealabilă a concluziilor privind „existența sau inexistența aspectelor sesizate și a vinovăției polițistului cercetat”.

50. Se arată că, la momentul prezent, față de petent se află în curs de desfășurare un număr de 4 cercetări disciplinare pentru stabilirea existenței/inexistenței abaterilor disciplinare și a vinovăției acestuia, iar în ceea ce privește istoricul sancțiunilor disciplinare aplicate polițistului, pe parcursul activității profesionale, față de acesta au fost dispuse numeroase sancțiuni disciplinare, respectiv: 3 zile consemnare pentru neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu/neglijență (15.05.2001 și 11.09.2022), mustrare scrisă pentru comportare necorespunzătoare în serviciu, în familie sau în societate, care aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției (30.12.2011, 02.11.2016, 22.01.2018, 15.09.2021, 22.09.2021), diminuarea salariului funcției de bază cu 5% pe o perioadă de 3 luni (05.02.2018), diminuarea salariului funcției de bază cu 15% pe o perioadă de 3 luni (03.12.2021), diminuarea salariului funcției de bază cu 20% pe o perioadă de 3 luni (11.07.2022) și trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut (24.10.2022) pentru neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege” și „refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu cuprinsă în fișa postului.

51. Reclamata arată că petiția reprezintă o reiterare a apărărilor formulate de petent pe parcursul cercetării prealabile, inclusiv în cuprinsul contestației formulate de acesta, susțineri care au fost analizate și de către forul ierarhic superior, respectiv de către IGPR, și care au fost respinse motivat.

Dispoziția de sancționare a fost emisă cu respectarea întru totul a prevederilor legale incidente, vinovăția petentului a fost dovedită prin întreg materialul probator administrat cu ocazia cercetării disciplinare, cercetare în cadrul căreia petentului i-au fost respectate toate drepturile prevăzute de actele normative care reglementează regimul disciplinar al personalului din MAI. Aplicarea sancțiunii disciplinare s-a făcut cu respectarea principiului proportionalității prevăzut de art. 58 ind. 2 lit. e) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și că la individualizarea sancțiunii disciplinare au fost avute în vedere prevederile art. 60 alin. (4) din același act normativ, respectiv caracterul și gravitatea faptei comise, împrejurările în care abaterea disciplinară a fost săvârșită, cauzele și consecințele acesteia, gradul de vinovăție și preocuparea pentru înlăturarea urmărilor faptei comise.

52. În concluzie, reclamata apreciază că față de obiectul prezentei petiții, în cauză nu sunt incidente prevederile art. 7 lit. e) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Se solicită constatarea neîndeplinirii condițiilor privind tratamentul discriminator.

53. În susținerea celor menționate, reclamata a atașat la dosar următoarele înscrisuri: documentele din dosarul de cercetare disciplinară, care au fost comunicate și petentului și au fost înaintate instanței de judecată (filele 47-114 la dosar).

54. În completarea la punctul de vedere, reclamata menționează soluțiile din dosarele aflate pe rolul instanței de judecată:

- în dosarul civil nr. 4182/103/2022, IPJ Neamț, alături de IGPR, a avut calitatea de părât în contradictoriu cu petentul din prezentul dosar. Prin cererea de chemare în judecată, acesta solicita suspendarea executării dispoziției șefului Inspectoratului Județean Neamț nr. 28.417/13.09.2022 și a deciziei șefului Inspectoratului General al Poliției Române (I.G.P.R.)

nr. 12233/31.10.22 (prin care a fost respinsă contestația împotriva dispoziției nr. 28.417/13.09.2022). Dosarul a fost soluționat definitiv prin respingerea cererii reclamantului (sentința civilă nr. 197/14.03.2023 a Tribunalului Neamț rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel Bacău nr. 459/22.06.2023).

- o în dosarul civil nr. 4400/103/2022 IPJ Neamț a avut calitatea de pârât în contradictoriu cu petentul din prezentul dosar. Prin cererea de chemare în judecată, acesta solicita anularea și suspendarea executării dispoziției șefului Inspectoratului Județean de Poliție Neamț nr. 28.417/13.09.2022 și a deciziei șefului Inspectoratului General al Poliției Române nr. 12233/31.10.22 (prin care a fost respinsă contestația împotriva dispoziției nr. 28.417/13.09.2022). Dosarul a fost soluționat definitiv prin respingerea cererii reclamantului, atât în ceea ce privește capătul de cerere privind suspendare act administrativ, cât și capătul de cerere privind anulare act administrativ.

Astfel, Tribunalul Neamț, instanță de fond a pronunțat sentința civilă nr. 208/17.03.2023 prin care a hotărât: *"Respinge ca nefondată cererea formulată de reclamantul în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, având ca obiect suspendarea executării Dispoziției nr. 28417/13.09.2022, emisă de Șeful Inspectoratului de Poliție al Județului Neamț, întemeiată pe disp. art. 15 din Legea nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.*

Cu drept de recurs la Curtea de Apel Bacău în termen de 5 zile de la comunicare.

Cererea de recurs se depune la Tribunalul Neamț - Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal.

Respinge ca nefondată acțiunea formulată de reclamantul în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul de Poliție al Județului Neamț, având ca obiect anulare act administrativ (Dispoziția nr. 28417/15.09.2022 emisă de Șeful Inspectoratului de Poliție al Județului

Neamț). la act că nu s-au solicitat cheltuieli de judecată. Cu drept de recurs la Curtea de Apel Bacău în termen de 15 zile de la comunicare.

Cererea de recurs se depune la Tribunalul Neamț - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal."

Cu privire la soluția privind suspendare act administrativ, petentul a formulat recurs în 5 zile, iar Curtea de Apel Bacău, prin decizia civilă nr. 426/13.06.2023 a hotărât:

"Respinge recursul privind soluția de suspendare act administrativ, ca nefondat. Definitivă"

Cu privire la soluția privind suspendare act administrativ, petentul a formulat recurs în 15 zile, iar Curtea de Apel Bacău, prin decizia civilă nr. 584/10.10.2023 a hotărât: *"Cu majoritate: Respinge recursul ca nefondat. Cu opinie separată a domnului judecător (...) în sensul: admiterii recursului, cu consecința casării sentinței și în rejudecare fondului admiterea contestației și anularea în parte a dispoziției în sensul înlocuirii sancțiunii aplicate cu reducerea salariului pentru funcția îndeplinită cu 10% pe o perioadă de 3 luni. Definitivă."*

55.În concluzie, față de toate aspectele învederate și în raport cu inscrierile depuse la dosarul cauzei, reclamata solicită ca, în urma analizei, să se rețină constatarea neîndeplinirii condițiilor privind tratamentul discriminator.

IV. Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Legislația internă

Constituția României

Art. 4 alin. (2) – Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 41 – Munca și protecția socială a muncii:

„(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.”

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 2 alin (5)

„Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

(5¹) „Constituie hărțuire morală la locul de muncă și se sancționează disciplinar, contravențional sau penal, după caz, orice comportament exercitat cu privire la un angajat de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu raporturile de muncă, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme:

- 1. conduită ostilă sau nedorită;*
- 2. comentarii verbale;*
- 3. acțiuni sau gesturi.*

(5²) Constituie hărțuire morală la locul de muncă orice comportament care, prin caracterul său sistematic, poate aduce atingere demnității, integrității fizice ori mentale a unui angajat sau grup de angajați, punând în pericol munca lor sau degradând climatul de lucru. În înțelesul prezentei legi, stresul și epuizarea fizică intră sub incidența hărțuirii morale la locul de muncă.”

Art. 7

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale

a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: (...)

e) aplicarea măsurilor disciplinare,

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii, republicată

Art. 3. Alin. (1)

„Libertatea muncii este garantată prin Constituție. Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit.”

Legislație internațională

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 14 – Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

Art. 1 – Interzicerea generală a discriminării

“1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale

Art. 6 pct. 1

„Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.”

Directiva 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă

Art. 1 Obiectivul

„Prezenta directivă are ca obiectiv stabilirea unui cadru general de combatere a discriminării pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament.”

Principiile de analiză

Litera și spiritul Constituției României interzice ambele fețe ale discriminării: atât cea formală cât și cea substanțială.

Suntem în prezența discriminării formale sau *de jure* atunci când există o diferențiere sau un tratament diferit între două persoane sau situații neexistând nici o distincție relevantă între ele. Astfel, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale trebuie să corespundă un tratament egal**,
- la **situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

În cazul discriminării **substanțiale sau de facto**, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.”³

Totodată conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage sau comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Astfel, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, trebuie stabilit că persoanele care se află în situații analoage sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial, și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (Fredin c. Suediei, Hoffmann c. Austriei, Spadea și Scalabrino c. Italiei, Stubbings și alții c. Regatului Unit).

Discriminarea directă

Suntem în prezența discriminării directe atunci când:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care **au fost sau ar fi tratate** alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria ”criteriului protejat”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- în cazul criteriului de vârstă: tratamentul diferențiat nu este justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare – justificarea obiectivă se aplică doar în cazul criteriului vârstei.

56. Potrivit art. 2 alin.1 din OG nr. 137/2000 republicată, pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002,

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Decizia nr. 116/2002, M. Of. Nr. 317/2002, Decizia nr. 92/2002, M.Of. nr. 338/2002.

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

57. Astfel se poate considera discriminare: o diferențiere, bazată pe un criteriu, care atinge un drept.

58. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al OG nr. 137/2000): „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”. În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, comparația poate fi și ipotetică, nu doar situațiile concrete pot fi comparate. Acest lucru rezultă clar și din prevederile Directivei 2000/43/EC care definesc discriminarea directă prin următoarele: „*Se consideră că are loc o discriminare directă atunci când o persoană este tratată mai puțin favorabil decât a fost sau ar fi (s.n.) o altă persoană, într-o situație comparabilă, pe baza rasei sau originii etnice.*” (art. 2 alin. 2 lit. a).

59. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (*Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32*) sau „analoagă” (*Van der Mussel împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46*) ori „relevant similară” (*Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60*), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (*Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75*).

60. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar.

61. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv (*vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxis Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheiriseos Enchorion Proionton Syn PE (Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)*).

62. Potrivit jurisprudenței sale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare (*a se vedea cauza Orsus și alții v. Croația, hotărârea din 16.03.2010, precum și cauza Willis v. Marea Britanie, nr. 36042/97, § 48, ECHR 2002 IV*). Existența unei astfel de justificări trebuie evaluată în raport cu scopul și efectele măsurii în cauză, având în vedere principiile care prevalează în general în societățile democratice. O diferență de tratament în exercitarea unui drept consacrat în Convenție nu trebuie să urmărească doar un scop legitim; Articolul 14 este, de asemenea, încălcat atunci când se stabilește în mod clar că nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Articolul 14 nu împiedică o diferență de tratament dacă se bazează pe o evaluare obiectivă a circumstanțelor de fapt esențial diferite și dacă, pe baza interesului public, stabilește un echilibru echitabil între protecția intereselor comunitate și respectarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție. Articolul 14 nu interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta „*inegalități de fapt*” între acestea. Într-adevăr, în anumite situații, eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14 (*a se vedea în acest sens cauza “relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium”, § 10; cauza Thlimmenos v. Grecia, no. 34369/97 și altele*). Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare

justifică un tratament diferit. CEDO a acceptat că o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane. De asemenea, Curtea a statuat că discriminarea potențial contrară Convenției poate rezulta dintr-o situație de facto (*cauza Zarb Adami v. Malta, no. 17209/02, § 76*).

63. Conform legislației în materie de nediscriminare din România, un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000 („*rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată*”), „sau orice alt criteriu” – sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis de lege.

64. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis invocat de petent, care constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

65. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare doar dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

66. **Hărțuirea** reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor *Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000* și a prevederilor *Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000*.

67. În materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul comunitaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia.

68. Astfel, **hărțuirea** reprezintă:

- manifestarea *oricărui comportament*,
- pe baza unuia dintre *criteriile* prevăzute de lege,
- care „*duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv*”.

69. Sintagma „*orice comportament*” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, verbal sau în scris, gesturi, acte sau fapte etc. Acest element constitutiv al hărțuirii permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „*intimidant, ostil, degradant ori ofensiv*”.

70. „Interpretarea noțiunii de „hărțuire”⁴ poate fi găsită în jurisprudența Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (TFP)⁵, responsabil pentru soluționarea litigiilor care implică funcția publică a Uniunii Europene în primă instanță. TFP a explicat că, pentru ca un comportament să fie considerat hărțuire, acesta trebuie să fie perceput ca excesiv și criticabil pentru un observator rezonabil de sensibilitate normală aflat într-o situație identică. De asemenea, referindu-se la definiția „hărțuirii” prevăzută în Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă (2000/78/CE), TFP a subliniat că din condiția „are ca obiectiv sau ca efect lezarea demnității unei persoane” rezultă că hărțuitorul nu trebuie să aibă intenția de a discredita victima sau de a afecta în mod deliberat condițiile de muncă ale acesteia. Este suficient ca astfel de comportamente condamnabile, cu condiția să fie comise intenționat, să fi dus în mod obiectiv la astfel de consecințe. (...) În conformitate cu definiția hărțuirii, nu este nevoie de un termen de comparație pentru a demonstra un astfel de comportament. Acest lucru reflectă, în esență, faptul că hărțuirea este greșită din cauza formei pe care o îmbracă (abuz verbal, nonverbal, fizic) și a efectului potențial pe care l-ar putea avea (încălcarea demnității umane). (pag. 72)”

71. În cauza S.Coleman v. Attridge Law, Steve Law și în cauza Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryin NV, Curtea Europeană de Justiție a statuat că aceleași reguli privind sarcina probei se aplică și hărțuirii, de vreme ce aceasta reprezintă o formă de discriminare. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, potrivit principiului inversării sarcinii probei, revine reclamantului sarcina de a stabili, în fața instanței naționale, o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe pe baza unuia dintre criteriile interzise (*n.n. în cauza Coleman o discriminare pe criteriul de dizabilitate, în cauza Centrum o discriminare pe criteriu de origine rasială sau etnică*). Adaptarea normelor privind sarcina probei se impune de îndată ce există o prezumție de discriminare. În cazul în care reclamantul ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe împotriva sa, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină pârâților din acțiunea principală, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, pârâții menționați ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe unul din motivele interzise (*a se vedea Curtea Europeană de Justiție, cauza S. Coleman, ECJ, C-303/06, hotărârea din 17 iulie 2008, cauza Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryin NV, C-54/07, hotărârea din 10 iulie 2008*).

În analiza excepțiilor invocate

72. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul director urmează a analiza excepțiile și solicitările părților invocate în procedură, respectiv:

- Excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării față de obiectul petiției care se referă la anumite fapte, abuzuri, infracțiuni săvârșite de persoanele implicate în cercetarea disciplinară, precum și orice aspecte care întrunesc elementele unor fapte de natură penală;
- Suspendarea analizei petiției până la soluționarea dosarului civil nr. 2363/103/2022 aflat pe rolul Tribunalului Neamț, Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal, cu termen de judecată la data de 15.03.2023;
- Introducerea în cauză a Inspectoratului General al Poliției Române;

73. În drept, potrivit dispozițiilor art.62 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiza”, Colegiul director urmează a analiza și

⁴ Manual de drept European privind nediscriminarea, ediția 2018

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-handbook-non-discrimination-law-2018_ro.pdf

⁵ Civil Service Tribunal a fost o instanță specializată din cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene. A fost înființată la 2 decembrie 2005. A încetat să mai existe la 1 septembrie 2016

a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate în prezenta cauză.

74. În dezbaterile privind analiza excepțiilor, examinând conținutul petiției, solicitările părților, înscrisurile depuse la dosar, legislația aplicabilă și practica abordată în situații similare, Colegiul director, apreciind asupra întinderii competențelor acordate de dispozițiile OG nr. 137/2000 republicată, admite excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării față de obiectul petiției care se referă la anumite fapte, abuzuri, infracțiuni săvârșite de persoanele implicate în cercetarea disciplinară, precum și orice aspecte care întrunesc elementele unor fapte de natură penală. Astfel, Colegiul director constată că nu i se pot circumscrie spre analiză aspecte ce nu sunt prevăzute de legea specială de organizare, analiza urmând a fi efectuată pentru condițiile aplicate petentului pe parcursul cercetării disciplinare și care privesc un posibil tratament discriminatoriu.

75. În ceea ce privește cererea privind suspendarea analizei petiției până la soluționarea dosarului civil nr. 2363/103/2022 aflat pe rolul Tribunalului Neamț, Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal, se observă că dosarul civil nr. 2363/103/2022 aflat pe rolul Tribunalului Neamț, având ca obiect litigiu privind funcționarii publici, a fost soluționat prin hotărârea nr. 285/12.04.2023. Împotriva acestei hotărâri a fost declarat recurs, dosarul fiind pe rolul Curții de Apel Bacău, soluția pe scurt în hotărârea nr. 711/16.11.2023: *Respinge recursul ca nefondat. Definitivă. Pronunțată azi, 16.11.2023, conform art. 402 teza finală Cod proc. civilă.*

76. Cu privire la solicitarea privind introducerea în cauză a Inspectoratului General al Poliției Române, Colegiul director apreciază că, din analiză, a rezultat faptul că extinderea cadrului procesual prin introducerea în cauză a Inspectoratului General al Poliției Române nu este pertinentă și utilă cauzei.

77. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director urmează a analiza fondul cauzei, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta fiind sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare.

Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

78. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să analizeze și să se pronunțe asupra caracterului potențial discriminatoriu al tratamentului aplicat asupra petentului, care invocă vătămarea drepturilor sale printr-o inegalitate de tratament și acțiuni de hărțuire morală și profesională la care a fost supus la locul de muncă pe parcursul desfășurării cercetării disciplinare. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un tratament diferențiat.

79. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

80. Reținând, în coroborare cu speța dedusă spre soluționare, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act/a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea,*

restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

81. Astfel, Colegiul director analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care, circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, din cauza unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

82. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director constată că petentul a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu o potențială faptă de discriminare săvârșită de conducerea superioară și ofițerul desemnat cu cercetarea, constând în acțiuni sistematice de hărțuire la locul de muncă pe parcursul desfășurării cercetării disciplinare, care au culminat cu sancționarea acestuia, urmând a analiza modul în care i-au fost îngrădite petentului anumite drepturi recunoscute de lege.

83. Prin raportare la prevederile textului legal, o faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile);
- existența unui criteriu de discriminare;
- tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim iar metodele utilizate în vederea atingerii acestui scop, să nu fie adecvate și necesare.

84. În analiza prezentei cauze, Colegiul director concluzionează că, în conformitate cu definiția legală, discriminarea reprezintă o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept fără să existe o justificare obiectivă, urmând a analiza dacă faptele prezentate în petiție, întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum sunt ele prevăzute în mod expres de dispozițiile art. 2 alin. (1) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

85. Colegiul director urmează să analizeze dacă aspectele sesizate de petent au la bază un criteriu prevăzut de art. 2 alin. (1) respectiv *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată*, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament, respectiv dacă acest tratament a avut ca rezultat crearea unui cadru intimidant, ostil ori degradant la adresa petentei.

86. Condiția criteriului de discriminare, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

87. Prevederile art. 2 alin. (1) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, nu conțin însă o listă limitativă a criteriilor de discriminare întrucât cele enumerate sunt completate cu sintagma *“precum și orice alt criteriu”*, ceea ce practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare dintre aceste criterii de discriminare, care sunt circumstanțiale la

situația subiectului de drept care se consideră discriminat, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în prezenta cauză.

88. De altfel, și Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

89. În analiza dispozițiilor art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este utilizată formula conform căreia trebuie să existe o *“diferență în tratamentul unor persoane aflate în situații analoage sau sensibil similare”*, care *“se bazează pe o caracteristică identificabilă”*. Cu alte cuvinte, criteriul protejat este un element identificabil, obiectiv sau personal sau o “stare” prin care indivizii sau grupurile se diferențiază unul de celălalt, o caracteristică a unei persoane care nu ar trebui considerată relevantă pentru aplicarea unui tratament diferențiat sau acordarea unui anumit beneficiu.

90. Astfel cum s-a precizat și în Sentința civilă nr. 2081/2/2023 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, *„Este, prin urmare, necesar ca deosebirea, excluderea, restricția sau preferința să aibă la bază unul dintre criteriile de discriminare prevăzute de către art. 2 alin. (1) și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior (N.A. art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare).”*

91. Așa fiind, pentru a putea obține declanșarea față de persoanele incriminate în procedura administrativ-jurisdicțională de soluționare a petiției, petentul era dator a preciza în mod explicit criteriul în funcție de care s-a simțit discriminat, întrucât eventualul tratament diferențiat, deși constituie o condiție necesară declanșării procedurii, nu este și o condiție suficientă, fiind necesar ca un astfel de tratament să fie determinat de existența unui motiv legat de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată etc. – care are drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

92. Colegiul director nu neagă că, un eventual tratament diferențiat, care nu este justificat de criterii obiective, poate întruni elementele constitutive ale unei fapte sancționate de lege, dar subliniază că, pentru a se vorbi despre discriminare, este imperios necesar ca tratamentul diferențiat să fi fost determinat de un criteriu concret de discriminare.

93. În prezenta cauză supusă analizei, prin raportare la modalitatea de construire morfo-sintactică a sesizării, respectiv la înscrisurile depuse în dosar și ținând cont și de prevederile legale incidente dar și de faptul că nici petentul nu a indicat în mod expres criteriul de discriminare, Colegiul director constată că nu se poate identifica un criteriu de discriminare, astfel cum sunt prevăzute în mod expres de textul art. 2 alin. (1) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Petentul nu menționează un criteriu de discriminare iar din conținutul petiției nu se poate identifica un criteriu pe baza căruia acesta să fi fost discriminat și hărțuit la locul de muncă pe perioada derulării cercetării disciplinare.

94. Mai mult decât atât, Colegiul director constată că avem de-a face doar cu o simplă situație în dezacord, constând în nemulțumirile petentului cu privire la anumite aspecte privind desfășurarea cercetării disciplinare. Așa cum se poate observa, conflictul dintre părți este de altă natură decât cel evidențiat, respectiva situație debutând odată cu modul de relaționare dintre petent și conducerea superioară, și cu modul de abordare al petentului în ceea ce privește raporturile de serviciu. Aceste aspecte au dus la unele inconveniențe între părți, rezultând astfel o stare de contradicție care a culminat cu întocmirea unor referate privind indisciplina agentului de poliție la locul de muncă, fapt ce a fost considerat abatere disciplinară și a atras sancționarea acestuia cu trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut, respectiv funcția de agent III.

95. Referitor la chestiunile invocate de petent, Colegiul director reține aprecierile acestuia privind dispunerea în mod tendențios a cercetării disciplinare, cu precădere pentru activitățile din zilele evaluate ca fiind mai slabe, cercetarea fiind dispusă abuziv și discreționar după criterii care nu există în procedurile în domeniu, ofițerul de poliție care a efectuat cercetarea menționând că pentru activitatea anului 2021 per ansamblu este îndreptățit să se pronunțe doar șeful nemijlocit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

În ceea ce privește modalitatea de efectuare a cercetării disciplinare, petentul consideră că ofițerul desemnat cu cercetarea prealabilă a dovedit o atitudine ostilă la adresa sa, a încălcat procedura de cercetare disciplinară și implicit dreptul la apărare, a refuzat să administreze probe care dovedesc nevinovăția sa, ca agent de poliție, respingând susținerile acestuia și administrând doar probele din materialul de sesizare, fără a depune eforturi în a strânge probe privind nevinovăția polițistului cercetat.

Astfel, ofițerul de poliție desemnat cu cercetarea a refuzat să administreze proba cu înscrisuri întocmite de un alt agent de poliție, precum și cele administrate de Biroul control intern, a continuat cercetarea peste termenul stabilit fără a solicita acest lucru și fără aprobarea șefului IPJ Neamț, aspect procedural prin care acțiunile și actele întocmite după expirarea termenului sunt considerate nule deoarece sunt făcute în afara cercetării prealabile și fără aprobare. Petentul menționează anumite aspecte din perioada de referință, apreciind că părțile au avut o atitudine părtinitoare cu privire la modalitatea de efectuare a cercetării prealabile și de stabilire a sancțiunii disciplinare în sarcina sa, sancțiune care i-a creat un prejudiciu nejustificat prin reducerea salariului.

96. Din susținerile părții reclamate reținem că petentul a fost cercetat disciplinar deoarece nu și-a îndeplinit atribuțiile menționate în fișa postului. Actul care a stat la baza declanșării procedurii disciplinare a fost raportul cu rezultatul verificărilor și, existând indicii că petentul nu și-a îndeplinit corespunzător sarcinile de serviciu, persoana în drept a dispus declanșarea cercetării prealabile față de agentul de poliție și desemnarea unui ofițer de poliție pentru efectuarea cercetării prealabile a faptelor ce pot constitui abateri disciplinare. Urmare a constatării săvârșirii abaterii disciplinare “neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege” prevăzută de art. 57 lit. b) din Legea nr. 360/2002, agentul de poliție a fost sancționat disciplinar cu trecerea într-o funcție inferioară până la cel mult nivelul de bază al gradului profesional deținut, respectiv în funcția de agent III.

97. Cu privire la modalitatea de efectuare a cercetării prealabile și de stabilire a sancțiunii disciplinare în sarcina agentului de poliție, reclamata menționează că aceasta a fost realizată în conformitate cu prevederile legii, respectiv Legea nr. 360/2002 privind Statutul Polițistului și HG nr. 725/2015 pentru stabilirea normelor de aplicare a cap. IV din Legea nr. 360/2002. Astfel, polițistului i-au fost respectate toate drepturile prevăzute de actele normative care reglementează regimul disciplinar al personalului din MAI, dreptul la apărare i-a fost garantat iar procedura cercetării prealabile a fost respectată. De altfel, aspectele sesizate de agentul de poliție au fost verificate și de Consiliul de disciplină, ocazie cu care a fost pusă în discuție și atitudinea ofițerului desemnat cu efectuarea cercetării, Consiliul de disciplină stabilind faptul

că acesta a respectat dispozițiile Procedurii de sistem privind modul de efectuare a cercetării prealabile a polițiștilor din cadrul Poliției Române. Astfel, *ofițerul desemnat cu cercetarea nu a refuzat să administreze probe, ci a respins administrarea unora dintre probele solicitate apreciind că au fost administrate suficiente probe și că unele dintre probele solicitate de polițistul cercetat nu erau utile, pertinente și concludente în soluționarea cauzei, iar unele dintre audieri nu se justificau, declarațiile respective neavând relevanță față de perioada care face obiectul cercetării prealabile.*

Aceste aspecte au fost analizate și soluționate și de forul ierarhic superior Inspectoratul General al Poliției Române, la contestația formulată de agentul de poliție împotriva dispoziției șefului IJP Neamț, care a respins contestația motivat. De altfel, aspectele sunt consemnate și în cererile de chemare în judecată ce fac obiectul dosarelor civile nr. 4182/103/2022 și 4400/103/2022 aflate pe rolul instanței de judecată.

98. Având în vedere faptul că prin întregul material probator administrat cu ocazia cercetării disciplinare a fost dovedită vinovăția petentului, a fost emisă dispoziția de sancționare, aplicarea sancțiunii disciplinare fiind făcută cu respectarea principiului proportionalității prevăzut de art. 58 ind.2 lit.e) din Legea nr. 360/2002. La individualizarea sancțiunii disciplinare au fost avute în vedere prevederile art. 60 alin.(4) din Legea nr. 360/2002, respectiv caracterul și gravitatea faptei comise, împrejurările în care abaterea disciplinară a fost săvârșită, cauzele și consecințele acesteia, gradul de vinovăție și preocuparea pentru înlăturarea urmărilor faptei comise. De altfel, s-a avut în vedere și istoricul sancțiunilor disciplinare aplicate polițistului pe parcursul activității profesionale, față de acesta fiind dispuse anterior și alte sancțiuni disciplinare pentru neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu, neglijență manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, comportare necorespunzătoare, în serviciu, în familie sau în societate, care aduce atingere onoarei, probității profesionale a polițistului sau prestigiului instituției și pentru neglijența manifestată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau a dispozițiilor primite de la șefii ierarhici sau de la autoritățile anume abilitate de lege.

99. Astfel cum rezultă și din înscrisurile depuse la dosar, aspectele relatate nu pot fi elocvente pentru a se dovedi acțiunile părților reclamate asupra petentului în considerarea unui criteriu discriminatoriu. Încălcarea regulamentului a atras după sine cercetarea disciplinară a agentului de poliție, îndeplinirea atribuțiilor de serviciu fiind în concordanță cu dispozițiile legale incidente, care prevăd o obligativitate în sarcina polițistului pentru efectuarea activității specifice.

100. În ceea ce privește lipsa criteriului de discriminare ca element constitutiv al unei fapte de hărțuire astfel cum dispune art. 2 alin. (5) din actul normativ mai sus-precizat, Colegiul director are în vedere și dispozițiile trasate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 1837/08.03.2014 pronunțată în dosarul nr. 717/2/2012, astfel: *“Se observă că legiuitorul, în materia legislației nediscriminării, astfel cum este transpus aquis-ul comunitaire, a impus întrunirea cumulativă a tuturor elementelor constitutive ale faptei de hărțuire, potrivit definiției prezentate anterior (.....Este vorba despre definiția cuprinsă în art. 2 alin. (5).*

101. În accepțiunea ordonanței indicate (..... Este vorba despre OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare), *hărțuirea nu reprezintă o faptă de sine-stătătoare, ci este o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivelor Consiliului nr. 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane fără deosebire de origine rasială sau etnică și nr. 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament.*

Astfel, o primă condiție o reprezintă ca motivul sau cauza comportamentului, care prin expresia ‘orice comportament’ cuprinde o arie largă de fapte, să fie determinat de un criteriu prevăzut într-o listă neexhaustivă cum ar fi rasa, sexul dar și ‘orice alt criteriu’.

O a doua condiție, o constituie crearea sau posibilitatea creării unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

102. Pe cale de consecință, având în vedere atât materialul probator depus la dosar cât și prevederile legale incidente, Colegiul director constată neîntrunirea elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare în baza prevederilor art. 2 alin. (1) și (5) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (lipsă criteriu de discriminare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării față de obiectul petiției care se referă la anumite fapte, abuzuri, infracțiuni săvârșite de persoanele implicate în cercetarea disciplinară, precum și orice aspecte care întrunesc elementele unor fapte de natură penală, invocată din oficiu de Colegiul director.
2. Respingerea ca nefondată a cererii de suspendare a cauzei petiții până la soluționarea dosarului civil nr. 2363/103/2022 aflat pe rolul Tribunalului Neamț, întrucât acesta a fost soluționat.
3. Respingerea ce nefondată a cererii de introducere ca parte reclamată a IGPR .
4. Pe fond, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și (5) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (lipsă criteriu de discriminare);
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: F.L.
Data redactării: 25.06.2025.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

